

N:o 125.

Af Herr J. A. Sjö: Med förslag till förändrad lydelse af 61 § 1 mom. i gällande Bevillningsstadga.

I 57 § första momentet Regeringsformen heter det: "Svenska folkets urgamla rätt att sig beskatta utöfvas af Riksdagen allena." Häraf synes mig följa att endast Riksdagen eger befogenhet att utfärda sådana förordnanden eller bestämmelser, hvilka leda derhän att beskattningen ensidigt höjes för en enda klass af fastigheter utan att samtidigt i förhållande derefter ökas för andra slag af fast egendom.

Efter det jag sålunda anført den i afseende på beskattningen allmänt i riket gällande grundlagsparagraf, tager jag mig friheten att i minnet återkalla huru det förlidet år tillgick vid fastighetstaxeringen, och tror jag att många ännu hafva detta i friskt minne, samt därför skall finna min framställning vara fullt riktig.

Konungens befallningshafvande erhöilo nemligen från Kongl. Maj:ts regering skrifvelse derom att de skulle såväl vid taxerings- som pröfningskomitéerna söka genom till buds stående medel uppbringa jordbruksfastigheterna till deras fulla verkliga värde. Men denna Kongl. befallning innehöll endast en obetydlig erinran derom att andra beskattningsbara föremål såsom stadsegendomar och fabriksfastigheter m. m. äfvenledes borde upptagas till sitt fulla värde. Orsaken hvarför berörda skrifvelse hufvudsakligen endast afser jordbruksfastigheter, är mig obekant; dock anser jag att den äfven bort uttryckligen omfatta andra fastigheter, isynnerhet som man vet att i tidningarne ofta ses omtalas, huru vid försäljning af stadsfastigheter taxeringsvärdet understiger köpesumman med 20 till 30 procent, under det jordbruksfastigheter i många fall säljas under deras taxeringsvärden.

I nämnda skrifvelse antyddes att det åsyftade målet kunde vinnas af Konungens Befallningshafvande, derigenom att de, som egde utse ordförande i taxeringskomitéerna och ledamöter i pröfningskomitéerna, på lämpligt sätt begagnade sig häraf,

Skrifvelsen hade till följd att Konungens befallningshafvande till dessa befattningar i de flesta fall utsågo nästan uteslutande embets- och tjenstemän, af hvilka en del voro fastighetsegare, men andra icke. I något fall utsågos personer, hvilka någon tid förut inflyttat till länet och således icke en gång egde närmare kännedom om hemmanen inom den församling, der de numera voro boende.

Under sådana förhållanden behöfver icke någon förundra sig öfver att det verkliga värde, hvartill berednings- och taxeringskomitéerna upptagit en jordbruksfastighet, sedermera af pröfningskomitéen ytterligare stegrades, utan att majoriteten inom sistnämnda komité, som sålunda beslutat förhöjning, någonsin sett de så högt uppskattade hemmanen eller kanske ens visste i hvilket väderstreck de voro belägna.

På grund af hvad jag nu anført och såväl till följd af pröfningskomitéernas inom riket under förlidet år vidtagna stora förhöjning af jordbruksfastigheternas värden och andra åtgöranden som ock med fästadt afseende på den allt för stora rätt, som är lagd i Konungens befallningshafvandes hand, vågar jag vördsamt föreslå, att Riksdagen ville besluta det 61 § 1 momentet i nu gällande bevillningsstadga måtte få följande lydelse:

Hvarje landsting skall i god tid af Konungens befallningshafvande erhålla uppgift, å hvilka personer som af taxeringskomitéerna blifvit föreslagna till ledamöter i pröfningskomitéen, och bestämmer sedan i sitt län antalet ledamöter i samma komité samt väljer hälften af det sålunda bestämda antalet ledamöter i pröfningskomitéen bland de af taxeringskomitéerna föreslagne personer dervid dock endast jordbrukare, men ej tjenstemän få väljas. Derefter lemna landstinget underrättelse om valet till Konungens befallningshafvande, som utser återstående ledamöter bland de af taxeringskomitéerna föreslagne och kallar alla de valde.

I Stockholm förfares på sätt nu är stadgad och der två landsting finnas inom samma län skall pröfningskomitéledamöternas antal bestämmas af Konungens befallningshafvande, men för öfrigt förfares på sätt häröfver stadgats med iakttagande af att hvarje landsting skall bland de af taxeringskomitéerna föreslagne personer utse sådana jordbrukare, som inom landstingets område äro boende.

Om remiss till vederbörligt Utskott anhålles.

Stockholm den 26 Januari 1880.

J. August Sjö.